

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES INSTITUCIONALS I GENERALS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 355-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2013

Núm. 64

Presidència
de l'Honorable Sr. Alejandro Sanz i Benejam

Sessió celebrada dia 13 de desembre del 2013

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Debat de l'escrit RGE núm. 13752/13, presentat pel Fiscal Superior de la Fiscalia de les Illes Balears, mitjançant el qual es tramet la memòria de la Fiscalia de les Illes Balears de l'any 2013 (exercici 2012).

1046

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions?

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Sr. President, Damià Borràs substitueix Marc Pons.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Sr. President, Fina Santiago substitueix Nel Martí.

EL SR. BONET I BONET:

Cosme Bonet substitueix Xico Tarrés.

EL SR. DIÉGUEZ I SEGUÍ:

Antonio Diéguez sustituye a Pilar Costa.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. Moltes gràcies.

Debat de l'escrit RGE núm. 13752/13, presentat pel Fiscal Superior de la Fiscalia de les Illes Balears, mitjançant el qual es tramet la memòria de la Fiscalia de les Illes Balears de l'any 2013 (exercici 2012).

L'ordre del dia d'avui consisteix en el debat de l'escrit RGE núm. 13752/13, presentat pel Fiscal Superior de la Fiscalia de les Illes Balears, mitjançant el qual tramet la memòria de la Fiscalia de les Illes Balears de l'any 2013 (exercici 2012).

Donam la benvinguda a l'Excm. Sr. Bartomeu Barceló i Oliver, Fiscal Superior de la Fiscalia de les Illes Balears. Té la paraula el Sr. Barceló per tal de fer l'exposició o presentació de la memòria de la Fiscalia, sense limitació de temps.

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Sr. President, senyores i senyors diputats. L'article 11.2 de l'Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal, preveu que el fiscal superior presenti anualment la memòria davant l'assemblea legislativa de la comunitat autònoma i és per a mi motiu d'orgull i satisfacció, comparèixer avui davant aquesta comissió parlamentària per explicar, en viu i en directe, la tasca que la institució que dirigeix va desenvolupar l'any passat i també l'evolució de la criminalitat.

Els problemes que ens afecten segueixen subsistint, perquè la nostra tasca segueix en la mateixa direcció de servir als ciutadans, vetllant perquè es compleixi la llei en els assumptes aquí on tenim intervenció. Faig meves les paraules del Fiscal General de l'Estat, quan va dir: *“en presencia de delitos especialmente graves, oímos decir que la justicia debe ser ejemplarizante. No comparto esta perspectiva, pues creo que la justicia debe ser equitativa y su verdadera finalidad es restablecer el orden jurídico conculcado, no satisfacer sentimientos subjetivos de venganza, por legítimos que sean. Pero ello no obsta para que la justicia pueda alcanzar un alto*

valor pedagógico, es necesario, ahora más que nunca, mostrar a una sociedad desmoralizada, que el delito no renta, que no hay zonas de penumbra en las que se puedan agazapar quienes se lucran a costa del interés común”.

Crec que aquesta fiscalia fa un important esforç per complir les funcions que legalment té encomanades, que sens dubte van en benefici dels ciutadans. Falten mitjans, tant personals com materials, no només a la fiscalia, sinó a l'administració de justícia en general. Disposar dels mitjans adients, agilita la justícia i una justícia àgil suposa un element fonamental per a la reactivació econòmica i la inversió de capitals. Ja he dit altres vegades i és un problema que encara no està resolt, que tenint en compte la importància que té actualment la informació i la quantitat d'informació que la Fiscalia genera, encara no tenim cap persona de premsa que la pugui facilitar als diferents mitjans de comunicació. Esper que amb la nova reforma de l'Oficina Fiscal que es preveu per a l'any proper, aquesta sigui ja una realitat.

L'any passat, aquesta Fiscalia va realitzar 406.759 actuacions, es diu aviat, 406.759 actuacions. El que suposa un augment del 4% respecte l'any anterior. Aquestes actuacions inclouen judicis orals i vistes, dictàmens amb causes penals, civils, contenciosoadministratives i socials, diligències d'investigació penal, visites a centres penitenciaris, psiquiàtrics i de menors, serveis de guàrdia, assistència a comissions, com és justícia gratuïta, policia judicial, videovigilància, etc., i evidentment, les actuacions pròpies de cada especialitat.

S'han creat distintes especialitats a les fiscalies que la darrera reforma de l'Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal ha reformat, la qual cosa es tradueix en què els fiscals que intervenen en determinades matèries, tinguin uns coneixements adients per donar resposta als diferents tipus de delinqüència que apareixen. Segons les dades del nostre sistema informàtic, durant l'any 2012 es varen incoar pels jutjats d'instrucció de les Illes Balears 188.968 processos penals per delictes i faltes. La qual cosa suposa un augment del 4% respecte l'any anterior. També es varen instruir per la Fiscalia 151 diligències d'investigació penal, aquestes han disminuït un 32,6% respecte a l'any anterior. Això és perquè han disminuït, i bàsicament és així, els delictes contra l'ordenació del territori i els de sinistralitat laboral, per la disminució bàsicament de les obres de construcció.

Passant a l'anàlisi de la criminalitat, no puc donar xifres ara perquè es faria evidentment massa llarg, em remet a la memòria que avui present on consten totes les dades de què disposam i si la miren, veuran l'esforç que fan els fiscals en particular i l'administració de justícia en general. Tot això per complir el nostre deure de servir els ciutadans.

Diré que, com els anys anteriors, més de la meitat dels processos per delictes que s'incoaren durant l'any 2012, varen ser delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic. Aquest delictes són els que més repercuteixen directament en la seguretat ciutadana. Vull repetir, una vegada més, que tenint en compte la situació econòmica que vivim, podem estar satisfets del nivell de seguretat que tenim, gràcies a l'esforç i dedicació dels cossos i forces de la seguretat, així com del conjunt de la justícia en general.

També han augmentat els processos per delictes contra la llibertat sexual, contra la llibertat en general, és a dir, amenaces, detencions il·legals i coaccions i contra l'administració pública. En canvi, han baixat el nombre de processos contra la integritat física, el cas de les lesions, que també són molt nombrosos, així com els incoats per tràfic il·legal de drogues, contra l'administració de justícia, falsedats, contra els drets dels treballadors, contra l'ordenació del territori, contra la seguretat del trànsit, contra la hisenda pública, etc., aquests han baixat.

L'especialització i la reordenació territorial, ens apropen a les que avui són preocupacions importants per als fiscals. La corrupció és una de les principals preocupacions. Ja el Rei Jaume III de Mallorca, quan va publicar les Lleis Palatines l'any 1337, va encarregar al procurador fiscal, que vetllés perquè a les Corts dels seus majordoms, no s'admetessin favors per les causes que els presentessin. Avui, el problema segueix. L'enquesta del Centre d'Estudis Sociològics, de març de 2013, situa la corrupció en el segon lloc de les preocupacions dels ciutadans, després de l'atur. L'any 2012 es va reforçar la secció anticorrupció amb un quart fiscal, rellevat d'altres funcions, per l'excés de treball que han de desenvolupar. Són moltes, evidentment, i complexes les causes en què intervenen.

La violència de gènere segueix sent un problema social important que ens preocupa bastant, no es pot oblidar que és molt complex; en primer lloc perquè normalment es produeix dins la intimitat de la llar, que dificulta el seu coneixement, si no és per la denúncia de la víctima; en segon lloc, perquè moltes víctimes no volen declarar contra els seus agressors i hi renuncien amb les accions, provocant importants problemes de prova per obtenir una sentència condemnatòria. Igualment es pot dir respecte de les ordres de protecció, que moltes vegades s'incompleixen amb el consentiment de les víctimes. Per això és necessari que des dels poders públics s'animi les víctimes a denunciar els fets i a mantenir la denúncia. De totes formes la solució no és només la repressió penal, sinó que són necessàries mesures educatives i de conscienciació per a una convivència pacífica i de respecte a l'altre.

La seguretat vial també és una de les preocupacions dels fiscals. Afortunadament ha baixat el nombre de processos penals per aquests tipus de delictes. Així i tot, el nombre d'accidents de trànsit encara és molt elevat. En aquell camp també són necessàries les mesures no només repressives quan calguin, sinó també de conscienciació social.

La criminalitat informàtica, és a dir, aquells delictes que es cometien utilitzant la xarxa augmenten, a més, augmenten considerablement. Bàsicament els delictes que es cometien per aquesta via són: estafes, pornografia infantil, amenaces, coaccions i contra l'honor i la intimitat. En aquesta fiscalia es va crear una secció especialitzada per a aquest tipus de

delinqüència. Vull aprofitar l'oportunitat per destacar en aquest àmbit, la preparació dels especialistes dels cossos i forces de seguretat. He tingut ocasió de poder-ho comprovar i els puc assegurar que això és així.

Cal fer una referència a la sostracció de menors acabats de néixer. Durant els anys 2011 i 2012 es varen presentar per part de particulars i per dues associacions davant la Fiscalia, diverses denúncies per a la sostracció de menors acabats de néixer. Es varen fer les corresponents investigacions i els resultats varen ser que no es podia provar que els fets fossin constitutius de delictes, o no es va poder identificar a les persones responsables. Totes aquestes denúncies han hagut de ser arxivades.

L'any 2012 hi va haver dos casos molt importants relatius a incendis forestals. El mes de maig es va presentar pel fiscal l'acusació per l'incendi de la zona de Morna a Eivissa, que va ser considerat el pitjor incendi que ha viscut l'illa. I per altra banda, es va detenir una persona com a presumpte autor de 4 incendis forestals a Menorca i 20, es diu aviat, 20 a Mallorca.

Gràcies a l'avís d'un ciutadà estranger, es va poder detenir una persona a la qual varen intervenir una important quantitat de substàncies químiques per preparar explosius i que pensava col·locar a la Universitat. Ja ha estat condemnat i en aquests moments es troba complint condemna.

No em vull estendre més, però abans d'acabar cal dir que un dels pilars que sosté el Ministeri Fiscal com a òrgan constitucional, és la imparcialitat. Sovint es posa en entredit. Permeti'm que els recordi aquelles paraules de Santiago Rossinyol quan va dir "quan un demana justícia, el que vol és que li donin la raó". I això és així, ningú vol entendre que quan no li donen la raó, normalment és perquè no la té i cerca sempre motius per justificar-se. Quan un fiscal intervé, mai no guanya ni perd, únicament fa la seva tasca. Si el jutge, o tribunal, resol de forma distinta la petició d'un fiscal o si un tribunal superior modifica la resolució d'un inferior, suposa ni més ni manco que el sistema funciona de forma adient i sens dubte, és una de les garanties més importants que ens dona l'estat de dret.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Ara per tal de formular preguntes i observacions, tot seguit procedeix la intervenció dels grups parlamentaris. El Sr. Fiscal Superior contestarà individualment després de la intervenció de cada portaveu. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Antoni Diéguez, per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. DIÉGUEZ I SEGUÍ:

Muchas gracias, Sr. Presidente. Sr. Fiscal, primero que nada darle las gracias por su intervención, además de la bienvenida naturalmente a este Parlament de les Illes Balears y agradecer las explicaciones que nos ha dado acerca de la memoria que se ha presentado hoy aquí. No es hoy y mucho menos este el acto, para tratar asuntos concretos de lo que no van estas comparecencias, sino de temas de carácter general.

Solamente le plantearía dos o tres preguntas, no sin, una vez más, agradecer la labor del Ministerio Fiscal, especialmente respecto a lo que supone la lucha contra la corrupción, que evidentemente es uno de los temas más importantes hoy en día en la preocupación de los ciudadanos.

Significar que no es nuestra opinión que aquí haya habido más corrupción que en otras partes de España, lo que sucede es que aquí se ha perseguido con más acierto que en otras partes de España, y por eso habitualmente hay denuncia, hay noticias relacionadas con este tipo de asuntos y ya digo, viene porque aquí, en cierto modo, podemos decir que a nivel de España, el Ministerio Fiscal tiene mucho que ver en ello, ha sido pionero en esta labor, porque entendieron rápidamente cuáles eran los mecanismos que llevaban a determinadas conductas reprochables, sobre todo en torno a la administración del dinero público.

Naturalmente siempre la justicia, como prácticamente todas las administraciones siempre tiene una queja común que es la falta de medios, que la falta de medios es tanto más perjudicial cuanto más esencial sea el servicio que se está presentando. En el caso del Ministerio Fiscal evidentemente esta falta de medios pues sí que se ha notado y lo que nos tememos es que se note cada día más, se notará cada día más por la tendencia general que, si no se interrumpe, está llevando hacia una privatización de los servicios públicos en nuestro país. No es que se vaya a privatizar el Ministerio Fiscal, que nunca se sabe tal como están las cosas, tal como están las cosas, si podemos llegar o no, porque estamos viendo cosas, como decía aquel replicante, que jamás creeríamos haber podido ver. Pero claro, esta falta de medios, si bien no afectará, al menos a corto plazo a la privatización del Ministerio Fiscal, sí que afecta a medios auxiliares.

Porque el principal colaborador del Ministerio Fiscal, o uno de los principales colaboradores, es la policía judicial que evidentemente colabora en muchísimas cuestiones técnicas y dando apoyo y cobertura a las actuaciones de este ministerio. Pero claro, la policía va perdiendo efectivos, se van desmontando los organismos que funcionaban, especialmente los de la lucha contra la corrupción, muchos de ellos han sido desmontados cuidadosamente, que un modo de dar cobertura a determinadas actuaciones, no es sólo no persiguiéndolas, sino quitando las armas, los medios, para poderlas perseguir. Y la pérdida de efectivos por parte de la policía judicial, sobre todo, pues es significativa. Eso sí que se privatiza, los medios de seguridad.

Y aquí hay una pregunta, que sí quisiera saber cuál es la opinión del Ministerio Fiscal acerca de una reforma que estamos viendo estos días y es que se están autorizando con normas legislativas la intervención de miembros de la seguridad privada en zonas tan delicadas como es la privación de libertad de individuos, porque una detención es una privación de libertad, limitada en el tiempo, si se quiere, pero privación de libertad; la identificación es una inmisión en la libertad de una persona también. Entonces, las últimas reformas legislativas que están dando ese carácter a los vigilantes jurados, a los servicios de seguridad privada, es algo que sin duda en todo el país se está viendo con cierta preocupación, especialmente dentro de sectores jurídicos porque se tiene miedo que la gente con una preparación, no digo que sea mala la preparación, sino que no

es la misma que la que tienen los cuerpos policiales, ni muchísimo menos; puede ser cada uno mejor, o peor, habrá mejores policías y mejores guardias de seguridad y peores policías y peores guardas de seguridad, pero a nivel objetivo sí que podemos coincidir en que la formación no es la misma. Entonces que gente con una formación de carácter inferior, pueda acceder al monopolio de la fuerza que estaba hasta ahora en manos del Estado, pues realmente nos preocupa y me gustaría saber cuál es la opinión del Ministerio Fiscal al respecto y si considera que esto puede afectar de una u otra manera a su función y también a una de las cosas que protege también el Ministerio Fiscal, que es la seguridad de los ciudadanos, hasta qué punto podría afectar.

Otra cuestión que creo que sí que es interesante -son temas que están en la calle y nos corresponde a nosotros transmitirlos como representantes de los ciudadanos, también- es la siguiente: la de las instrucciones por parte de la Fiscalía General del Estado. Evidentemente existen instrucciones propiamente dichas de la Fiscalía General del Estado por las cuales la Fiscalía General del Estado da instrucciones generales sobre cómo funcionar, cómo actuar en determinados asuntos, etc., etc., y esto es normal, ha existido siempre, seguirá existiendo y es bueno que exista. Ahora, hay una cierta preocupación por parte de los ciudadanos, que aquí en Baleares es comprensible, acerca de instrucciones concretas dadas por el fiscal general con respecto a casos que se tramiten aquí, en Baleares.

Hemos tenido aquí sucesos, históricamente todos nos acordamos, que ha habido juntas, incluso, juntas de fiscales negándose a actuar según qué tipo de órdenes recibieran del Ministerio Fiscal. Fue cuando la Fiscalía General del Estado estaba en manos del Sr. Cardenal. Incluso recuerdo algún asunto concreto en el que estaba implicado un alto cargo público de esta comunidad autónoma, que ahora acumula dos condenas, en el cual el fiscal que intervenía en aquel caso en una intervención en la Audiencia dijo explícitamente que había recibido instrucciones de la Fiscalía General del Estado para no apelar, en favor del cargo público, ya digo, ahora condenado dos veces, y que por principio de jerarquía las tenía que obedecer, porque el Ministerio Fiscal está sometido al principio de jerarquía. Pero, eso sí, hizo un brillante discurso el señor fiscal en aquel caso diciendo que, aunque se debía al principio de jerarquía, también se debía al principio de legalidad, y según el principio de legalidad entendía que había determinados temas que podían ser delictivos aunque él no formalizara recursos por el tema del principio de jerarquía.

Quiero decir que, precedentes, los hay, ya digo, yo recuerdo dos casos concretos en que incluso por parte de la junta de fiscales de aquí, de Baleares, se planteó una cierta oposición a las instrucciones que venían de Madrid. Entonces me gustaría saber si existen, si por parte de la Fiscalía General del Estado en estos momentos se dan instrucciones para casos concretos, para casos concretos, no las instrucciones generales. Ésta sería la segunda cuestión que quería plantear.

Y una tercera cuestión. Me ha resultado bastante agradable escuchar que la violencia de género no sólo se combate contra ella con medidas represivas, que efectivamente se tienen que llevar a cabo de forma contundente y sobre todo todas aquellas que son de carácter preventivo, teniendo en cuenta que son delitos que muchas veces son, no digo fáciles de prever, pero que sí tienen una mayor facilidad de previsión que otro tipo de delitos. Es difícil pensar si alguien va a atracar un banco o no, pero es fácil saber o puede ser fácil saber si una persona va a ejercer violencia de género sobre otra porque aparecen unos síntomas antes sobre los que se puede actuar. La prevención desde luego es importante, pero me ha llamado la atención, y coincidido completamente con la exposición que se ha hecho, acerca de la necesidad de educación en ese tipo de conflictos. Es decir, que la educación, la educación a la ciudadanía desde el punto de vista de que se vea que estas conductas son conductas reprochables, puede tener, si no una mayor eficacia, puede tener una gran eficacia y puede evitar que se produzcan este tipo de conductas delictivas.

En ese sentido me gustaría saber qué opinión le merece al Ministerio Fiscal la abolición de la asignatura que en los colegios tenía, entre otros objetivos, el de evitar la violencia de género como era educación para la ciudadanía, es decir, la asignatura en la que se trataba este tipo de temas y se llevaba a cabo una educación en valores, y como un valor digno de protección era evitar cualquier conducta que llevara a la violencia de género, especialmente importante porque hoy en día los últimos estudios y encuestas que hay entre menores de edad, entre gente de 16, 17 y 18 años, sorpresivamente no ven la violencia de género como algo tan reprochable como lo deberían de ver. No digo que no lo vean, sí que lo ven, pero no tanto como lo deberían ver según, ya digo, los últimos estudios que se han hecho al respecto. Entonces me gustaría saber también cuál es la opinión al respecto de la eliminación de estos estudios, de esta educación en valores positivos para evitar la violencia de género.

Nada más (...) agradecer una vez más su presencia en esta cámara.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Diputado. Tiene la palabra el Sr. Fiscal Superior.

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Muchas gracias, Sr. Diputado. Y muchas gracias, de verdad, por las preguntas que me ha hecho, porque evidentemente son las tres muy interesantes.

En cuanto a la posibilidad de detención por parte de los miembros..., bueno, de los vigilantes de seguridad, le voy a decir que esto depende de cómo se acuerde en la ley. La Ley de enjuiciamiento criminal ya en el año 1888 preveía la posibilidad de detener por parte de cualquier persona, no solamente por parte de los vigilantes de seguridad, sino cuando se cumplen unos requisitos, que ahora no los puedo decir porque no los recuerdo todos, pero cuando hay un delincuente *in fraganti*, cuando..., en fin. En estos supuestos está previsto en la propia ley de enjuiciamiento criminal del año 1888 que se pueda detener. Que los vigilantes o guardas de seguridad puedan detener depende del contexto y cómo tienen que detener; depende de si se tiene que poner inmediatamente a disposición del juez, a disposición del cuerpo o fuerza de seguridad del Estado, pues evidentemente no creo que ello pueda plantear mayores problemas, porque en definitiva este personal desempeña una función concreta, y si hay un motivo, que se haya cometido, por supuesto, un hecho con características de delito, seguramente en estos casos es impensable que pueda haber una investigación penal por parte de los vigilantes o guardas de seguridad, pero estamos hablando, y creo que es así, de supuestos de infracciones que se están cometiendo en el momento o que se acaban de cometer en el momento en que se produce la detención. Por tanto tampoco creo que sea tan peligrosa esta actuación por parte de los vigilantes y/o guardas jurados privados.

En segundo lugar, y en cuanto a las instrucciones de la Fiscalía General del Estado, constitucionalmente el Ministerio Fiscal es un órgano jerárquico. La actuación del Ministerio Fiscal se rige por el principio de jerarquía, y ello está claro, es decir, que se tienen que dar las correspondientes instrucciones, se dan, y está previsto incluso en el propio estatuto orgánico del Ministerio Fiscal que, además, establece unos mecanismos, concretamente el famoso artículo 27 de este estatuto, donde cuando un fiscal recibe una orden con la que no está de acuerdo establece el mecanismo que se tiene que seguir para que se decida si tiene que continuar o no tiene que continuar, o si se cambia el fiscal, etc., etc. Pero esto es una cuestión que está también legalmente prevista.

Y centrándonos en el asunto en concreto, yo le puedo decir que jamás de los jamases..., tomé posesión de fiscal jefe en el año 2002 y desde entonces sigo dirigiendo la Fiscalía de esta comunidad autónoma, y jamás de los jamases se me ha dado una orden directa de actuar en un sentido o en otro en ningún caso concreto. Todas han sido órdenes generales, órdenes generales de actuación, que naturalmente, ejerciendo la propia competencia la Fiscalía General del Estado, imparte las correspondientes instrucciones a través de lo que se llaman instrucciones, circulares o resolución de consultas.

Ha matizado, Sr. Diputado, ha matizado respecto a un caso en concreto, y yo le puedo decir que en este caso en el que usted ha matizado ya había tenido ocasión de pronunciarse el Tribunal Supremo dictando un auto en el que establecía unas pautas concretas a seguir. Evidentemente, cuando el más alto tribunal dicta una resolución, como cualquier otro tribunal cuando dicta una resolución, esta resolución deviene firme, tiene que ser acatada y tiene que se cumplida. Si la Fiscalía General del Estado en su momento intervino en esta actuación, adoptó un criterio; entonces el criterio adoptado en aquel momento podemos estar o podemos no estar de acuerdo, pero cuando se adopta un criterio, como le decía la institución del Ministerio Fiscal es una institución jerárquica y entonces se tiene que seguir el criterio que se ha adoptado por el superior. No queda otra alternativa, esto es así. Si no habrá que modificar, si alguien, o hay gente, o hay partidos y tal, que no estén de acuerdo con esta posición, pues hay que modificar la estructura y el funcionamiento del Ministerio Fiscal.

Y en último lugar, y en cuanto a la educación para la ciudadanía, lo lamento muchísimo, pero yo en este momento estoy compareciendo como fiscal superior. Yo, encantado podríamos tomar un café y le puedo decir todas mis opiniones; ahora, que se suprima o no se suprima una asignatura, que se enseñe inglés o no se enseñe inglés, que se enseñe educación para la ciudadanía o no se enseñe educación para la ciudadanía, esto, Sr. Diputado, son cuestiones políticas. Son ustedes los que tienen que decidir si se sigue por este camino o se sigue por el contrario. En esto yo no puedo entrar, lo lamento muchísimo. Yo creo que cualquier tipo de educación siempre es positivo, el saber no ocupa lugar. Evidentemente si se va mejorando en la capacidad de conocimientos, en la preparación de los jóvenes que tienen acceso a los distintos centros escolares, y posteriormente a la universidad, todo lo que sea y vaya en beneficio de ellos bienvenido sea. Por tanto yo lamentablemente..., me gustaría contarle más cosas, decirle más cosas, pero creo que no es ahora momento para pronunciarme sobre esto porque no es competencia del Ministerio Fiscal.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Fiscal Superior. Por parte del Grupo Parlamentario MÉS *té la paraula la diputada Sra. Fina Santiago*... Ah, vale, vale.

EL SR. DIÉGUEZ I SEGUÍ:

Sí, muchas gracias, Sr. Presidente. Solamente dos minutos para tres pequeñas puntualizaciones. Primero, el tema de los guardas de seguridad, evidentemente cuando es una cuestión de delito todo el mundo puede intervenir, porque incluso puede intervenir amparándose en la defensa propia o defensa ajena ante alguien que está sufriendo un posible perjuicio. Pero el tema normalmente con los vigilantes de seguridad no vendrá de delitos, que hoy en día nadie pondría ningún problema que un guarda de seguridad o cualquier persona intervenga cuando se está produciendo una actuación delictiva.

(Remor de veus)

Nadie pondría ningún problema cuando interviniera un guarda de seguridad en una situación delictiva, pero lo normal será que intervenga en asuntos de los que calificamos todavía como faltas, que van a desaparecer probablemente también, pero para entendernos lo que hoy en día en el Código Penal está clasificado como una falta, es decir, podría ser, por ejemplo, que en una circunstancia que fuera una falta detener a una persona o restringirle su libertad ya choca con la ley, puede chocar con la ley, y entonces nos podemos encontrar que no teniendo una formación adecuada, porque si la formación adecuada fuera la de guarda de seguridad a la policía se le daría esa formación y no otra, no estarían dos años si en tres meses o en equis meses pueden estar resueltos, ¿no? Entonces nos preocupa el tema de las faltas y hechos sin importancia que puedan derivar en hechos graves, ya digo, ante una falta..., que a veces incluso por los propios cuerpos y fuerzas de seguridad del Estado es difícil distinguir cuando es un delito y cuando es una falta, en algunas cosas, y hemos visto que muchas veces se arresta o se detiene a gente por simples faltas que no tienen ninguna importancia, son casos que se han visto, lamentablemente.

Entonces ése es el punto que me preocupa, el tema no de los delitos sino el tema de lo que hoy en día todavía son faltas y que pasarán a ser pronto como infracciones administrativas para que la gente pague tasas en el tribunal de lo contencioso y no vaya a justicia de faltas de forma gratuita, esta derivación de la privatización de la seguridad pública.

Respecto al tema de las instrucciones creo que hablábamos de casos distintos. Yo me refería -puedo hablar de este caso concreto porque es un caso ya cerrado- al caso BITEL. No había habido ninguna decisión del Tribunal Supremo al respecto y se decidía sobre si cabía una imputación o no determinada, y ante una decisión contraria del juez instructor pasó una apelación al Tribunal Superior de Justicia y se dieron instrucciones de que no se apelara. Evidentemente era antes del 2002, era antes del 2002. Se dieron instrucciones de que no se apelara por parte del Ministerio Fiscal. Pese a eso la Sala pues sí que aceptó..., perdón, el Tribunal Superior de Justicia no, no es así, era la Audiencia Provincial; la Audiencia Provincial sí que estimó que había indicios, indicios para mantener una acusación, y el caso acabó en el Supremo y fue después cuando se dijo, naturalmente, por el Supremo que no había lugar a ese tipo de imputación.

Y por último, respecto a lo de la violencia de género y la necesidad de la educación para la ciudadanía, he hecho la pregunta porque he tomado nota textual de su frase sobre que hay necesidad de educación para luchar contra la violencia de género, que era una cosa importante, que se necesitaba educación. Claro, si se necesita educación y educación para la ciudadanía es la única asignatura que en educación a los ciudadanos hablaba sobre ese tema, pues suponemos que se debe lamentar que deje de haber esa educación en prevención contra la violencia de género, más allá, ya digo, de opiniones particulares, porque naturalmente a nivel particular cada uno puede ser favorable o no a esa asignatura, pero..., probablemente, como tal ministerio, que exista una educación en este sentido creo que siempre será valorado de forma positiva.

Nada más, Sr. Presidente, y una vez más dar las gracias por las respuestas que nos ha dado.

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Muchas gracias. Muchas gracias, señor diputado. En cuanto a las faltas, a la detención por faltas, creo que todavía dice la Ley de enjuiciamiento criminal, y se lo estoy diciendo de memoria y hace muchísimo tiempo que no he leído este artículo, que se puede detener por faltas cuando concurren dos condiciones: que no dé fianza suficiente a juicio de la autoridad o agente que intenta la detención, y cuando no tenga domicilio conocido. Esto ya prácticamente es arcaico, no me consta que haya detenciones por faltas; puede ser algún caso..., puede ser algún caso muy puntual.

Pero, bueno, supongo, y creo, y estoy convencido que los vigilantes y guardas de seguridad tendrán la responsabilidad, no tienen inmunidad, y si actúan inadecuadamente, infringen la ley y cometen un delito como puede ser una detención ilegal, pues tendrán que responder como cualquier otro ciudadano. Es decir, esto está claro, no se puede detener si no es por razón de delito. Si no saben lo que tienen entre manos, pues que no lo hagan, porque en caso de duda hay que adoptar la postura que menos perjudique un derecho tan importante como es el derecho a la libertad.

Y en cuanto a lo de las instrucciones, me había confundido. No sé si he contestado, es que no tengo mucha experiencia parlamentaria. Ustedes me superan en este campo, y si no he contestado pues cualquier aclaración la puedo hacer. En cuanto a las instrucciones, sí, me he confundido; pensaba que se refería a un caso y se ha referido a otro. Evidentemente sí, fue mi inicio como fiscal jefe y yo precisamente fui el representante del Ministerio Fiscal en este juicio. Pedí la absolución, la sala absolvió, y creo recordar -y estoy hablando de memoria porque ya hace muchos años- creo recordar que el Supremo confirmó la sentencia, creo recordar. Si a lo mejor me equivoco pues perdóneme, porque en este momento no tenía prevista esta pregunta, porque si no me lo hubiera estudiado con más detalle, y me parece que es así.

Evidentemente, y en tercer lugar, cuando se trata de educación para la ciudadanía, pues sí, educación para la ciudadanía suena bien, evidentemente. Pero no obstante, insisto, es polémico, no hay acuerdo entre los grupos políticos sobre este campo, y en esto estará de acuerdo. Por tanto no solamente se educa cuando se está en el pupitre, se educa a través de información audiovisual, a través de concienciación social, a través de los medios de comunicación, a través de otros sistemas.

Yo no quiero decir ni quiero que se me interprete mal si la educación... si la asignatura Educación para la Ciudadanía es buena o es mala, no voy a entrar. Ahora, lo que sí le puedo decir es que, además, si es bueno, pues adelante, si es malo, pues hay que quitarlo y en cuanto a la forma de educar, es una forma de concienciación social que se puede hacer no solamente... porque normalmente cuando se dan estos casos ya no están... la gente ya no está en los centros escolares, ya ha salido de los centros escolares.

Por lo tanto, es a todo el mundo que se tiene que llegar y de la forma más directa y efectiva para que esta lacra social de la violencia de género disminuya y si es posible desaparezca.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Per part del Grup Parlamentari MÉS té la paraula la Sra. Fina Santiago per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, president. Vull agrair i donar la benvinguda al representant del Ministeri Fiscal a la nostra comunitat autònoma, la presència a aquesta sala i a més vull agrair també el resum que ha fet de l'extensa memòria que ja es va enviar.

Vostè ha estat dels pocs que avui..., avui, no vaja, ja durant molt de temps ha donat una bona notícia en relació amb la crisi, que han baixat -sembla- els delictes relacionats amb la via penal pels temes de salut laboral, és l'única bona notícia que tenim en relació amb la crisi.

Vostè ha comentat que falten mitjans personal, ens agradaria saber si vostès han fet una valoració, de quins mitjans tan personals com materials, però sobretot ens interessien els mitjans personals, serien suficients i òptims per a una bona execució del que té encomanat el Ministeri Fiscal al conjunt de la societat; si han fet... quins serien aquests bàsics, el mínim imprescindible o suficient i l'òptim. Perquè nosaltres pensam que tota aquesta manca de recursos que puguin tenir, que vostè ha citat, pot afectar la credibilitat de la justícia, possibles retards, més que tal vegada el que pugui sancionar la justícia o el que pugui determinar la justícia, a vegades aquests processos tan llargs que es duen a causa d'aquesta manca de recursos. Si és possible que ens concreti quins serien aquests suficients i quins serien els òptims.

També ens agradaria saber, ja aprofitant que vostè és aquí, la valoració que fa el Ministeri Fiscal en relació amb les taxes judicials; perquè una de les coses que nosaltres consideram que és més important per a la credibilitat de la justícia és l'equitat en la justícia, que tots els ciutadans tinguin accés igualitari a la justícia perquè puguin tenir, efectivament, la possibilitat que la justícia actuï d'una forma correcta, no?, i les taxes judicials pensam... i volíem saber la valoració del Ministeri Fiscal que tal vegada poguessin actuar contra l'equitat.

Ja ha contestat les preguntes que li ha formulat el Partit Socialista, nosaltres estam molt preocupats pel tema que els guàrdies de seguretat tinguin una capacitat que fins ara només tenien les autoritats públiques com podrien ser policies i ens preocupa sobretot... i ens agradaria tal vegada aprofundir en aquest tema, quines haurien de ser les garanties mínimes que estiguessin a aquesta llei, segons el Ministeri Fiscal, perquè és clar, molts de..., molts no, però en alguns casos a causa de la manca de garanties en el moment de la detenció no s'ha desenvolupat un procés judicial. Pensam que introduir que factors de risc, que és gent poc formada, gent que tal vegada no

té les característiques que ha de tenir un funcionari, formació contínua, tot una sèrie de requisits que té el funcionari que té un sentit d'autoritat, poden introduir riscos en moments delicats a l'inici d'un presumpte delictes.

Coincidim amb vostès en les preocupacions que ha anomenat, la corrupció, que tant afecta al sector polític, i també pensam que aquí la Fiscalia ha fet un procés molt important i segurament a la nostra comunitat autònoma hi ha més casos de corrupció perquè la Fiscalia hi ha tengut un paper fonamental.

En temes de violència de gènere, efectivament, també és un tema que ens preocupa, però ens agradaria saber en els temes d'informàtica si podria parlar una mica de les dificultats que es troba la Fiscalia amb aquestes xarxes internacionals, tal vegada per perseguir el delictes en relació sobretot, ens preocupa molt, amb el tema d'infants, no?, la complexitat que té des d'una illa, de la nostra comunitat autònoma, una xarxa que és internacional, les dificultats que hi ha per perseguir aquest tipus de delictes que cada vegada vostè ha anomenat que està més present a la societat, són de molt fàcil accés als ordenadors i la utilització massiva que en fan infants i joves.

Després hi ha dos temes que si és possible, que no ha mencionat, i que nosaltres..., un és d'especial interès perquè s'ha constituït una ponència de menors al Parlament i és tot el tema relacionat amb menors, amb tuteles de menors i la Fiscalia de Menors, si ens podria..., perquè una de les dades que avui hem tengut, per exemple, és que som una de les comunitats autònomes on hi ha més retirada de tuteles de l'Estat espanyol i que molts de pares, com és normal, el que fan és oposar-se a aquesta tutela i que els processos són molt llargs. Ens interessaria en aquesta pregunta que li he fet prèviament sobre els mitjans personals necessaris, a veure si en el tema de menors és un tema que està ben dotat, mal dotat o si necessitaria una reforma.

Després també el tema de la incapacitat de persones amb discapacitat, pensam que tenim escassos recursos a la nostra comunitat autònoma i com afecta això, per una decisió tan delicada, de determinar que una persona està incapacitada, si saps que no hi ha cap possibilitat d'acompanyar, de fer la tutela adequada quan un jutge o quan un fiscal determina la incapacitat.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Sr. Fiscal Superior, té la paraula.

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Quant a la primera pregunta, la valoració que puc fer en aquest moment dels mitjans necessaris per a l'actuació de la Fiscalia. No, no ho puc fer, no ho puc fer perquè vivim en aquest moment una situació d'impasse, hi ha un projecte que és el nou codi processal penal, aquest nou codi processal penal preveu que sigui el fiscal qui instrueixi les causes penals. Per tant, hem de veure què passa, hem de saber si efectivament entra en vigor aquest codi o no

entra en vigor. Per tant, les previsions, ja li puc dir des d'aquest moment que si entràs en vigor aquest codi, les previsions que poguéssim fer ara no servien per res perquè es necessitarien molts, molts més mitjans que els que li podria dir en aquest moment.

Quant al tema de la valoració dels mitjans que fan falta, crec que hi pot haver no només falta de mitjans, sinó falta de gestió millor dels mitjans de què disposam i d'això també n'estic ben convençut, per poder comandar és necessari tenir capacitat per premiar i capacitat per sancionar, si no és molt difícil.

Crec, avui en dia més, amb la capacitat de convicció personal del que comanda cap a les persones a les quals comanda que amb el que es deia abans *el mando y ordeno*, jo n'estic absolutament convençut, però bé és necessari en algun moment tenir capacitat de premiar i capacitat de sancionar. Jo tenc aquesta competència perquè l'estatut orgànic me la dona respecte als fiscals, perquè tenc una partida pressupostària que es distribueix, d'acord amb uns criteris naturalment, no de manera indiscriminada, de cap als fiscals semestralment i també tenc fins i tot possibilitat d'obrir expedients disciplinaris, però respecte als funcionaris, al personal al servei de l'Administració de Justícia, això depèn únicament i exclusivament del Ministeri de Justícia, fan feina a la Fiscalia així com fan feina als jutjats i tribunals però la competència la continua tenint el Ministeri de Justícia. Jo no puc ni premiar ni puc sancionar cap funcionari. Això crec que és un handicap, no per fer-ho sobretot la part de sanció perquè crec que és molt millor donar a entendre allò que deia abans que sancionar, però sí que hi hagi aquesta possibilitat perquè crec que és fonamental per al funcionament de qualsevol institució, sigui pública o sigui privada.

Quant a les taxes judicials, això també..., em permetrà que li digui que és un tema polític, aquests assumptes on té intervenció el fiscal, la majoria són assumptes penals on, com sap, no hi ha taxes. Això és una qüestió de política tributària que, ja li ho deia, el legislador en un moment determinat idò considera que s'ha de posar l'impost del patrimoni o s'ha de posar l'impost que sigui i es posa en aquell moment, en aquest cas en concret a les taxes judicials. Això és una qüestió, ja li dic que crec que no es pot entrar a valorar tampoc per part d'una persona que no té cap tipus de responsabilitat damunt el temes tributaris, crec que tota persona té dret amb igualtat de condicions a accedir a la justícia, sí, i això ja li dic que és una qüestió, és una decisió únicament i exclusivament de les persones que tenen possibilitat de decidir si es manté un tribut o no es manté un tribut i dins els tributs hi ha naturalment les taxes.

Respecte de la tercera pregunta que m'ha fet, les xarxes internacionals, els delictes que es cometen a través de la xarxa, sí, com més... és a dir, és clar, evidentment això és un problema seriós perquè moltes de pàgines d'aquestes de pornografia infantil són fora de l'abast de la possible investigació de les persones que tenen competències en aquesta matèria a Espanya, però jo ja els ho deia a la meua intervenció, m'ha sorprès i m'ha sorprès molt positivament la preparació, perquè evidentment nosaltres, o almanco jo reconec que no estic preparat perquè em moc amb prou feines per internet, però aquest personal especialitzat dels cossos i forces de seguretat que es dediquen a investigar aquests temes en concret són molt bons i fan molt bona feina, naturalment arriben allà on poden arribar i la justícia actua fins on pot actuar i això és evidentment un problema seriós, que no hi hagi una..., jo supòs que no estirem molt de temps en què es faci qualsevol tipus de tractat o conveni, que es reguli en aquesta matèria, la persecució internacional d'aquest tipus de delictes, sobretot, i especialment aquells que afecten menors. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Fiscal Superior. Sra. Fina Santiago, un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies. Tal vegada a la rèplica em podria parlar una mica de tema de menors i de la incapacitat de persones amb discapacitat si és possible i si no, no, a la memòria està detallat, però m'agradaria tenir una valoració més propera.

Conec, efectivament les taxes judicials és una decisió política, té a veure amb tributs, és una taxa, però pensam que afecta l'equitat i m'agradaria saber si és possible la valoració que en fa el Ministeri Fiscal de la nostra comunitat autònoma en relació amb si això pot afectar l'equitat de l'accés dels ciutadà a la justícia, de pagament de taxes, independentment que sigui per a processos penals o per altres tipus de processos.

I si em pot comentar alguna cosa de menors, d'incapacitat. I agrair-li una vegada més la seva presència.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per contestar el torn de rèplica.

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Avui he vingut a presentar-los la memòria i no ho he escrit i la memòria m'ha fallat, el problema és que evidentment té vostè raó, no ho havia apuntat i se me n'ha anat... bé. Nosaltres tenim una secció bastant bona, secció de menors que està constituïda per cinc fiscals que tenen una doble funció: la protecció i, que és molt important, repressió, tenen les dues facetes i és una de les coses curioses perquè és el primer supòsit on, el que els deia abans, la instrucció del procediment de menors correspon al Ministeri Fiscal, per tant l'activitat que fa la secció de menors és molt important en aquest aspecte. I quant a la protecció també, i quant a la protecció, sobretot quan es tracta de persones, de menors desemparats, la intervenció del fiscal és fonamental i és

fonamental malgrat que sempre, així com també en el tema de les incapacitats que no tenen persones pròximes per ser nomenades tutors, es presenta igualment el mateix problema, el problema de qui assumeix la tutela.

Això ja no correspon estrictament a la secció de menors, correspon... quant a incapacitat hi ha una secció especialitzada a la Fiscalia que és la secció d'incapacitats. Sé, em consta i m'han comunicat en repetides ocasions, que hi ha hagut problemes perquè les institucions públiques que assumeixen les tuteles, en casos concrets m'han dit que hi ha hagut problemes per assumir una tutela, sigui de menors o sigui d'una persona que sent major d'edat que estigui incapacitada.

Com sap dins l'actuació del fiscal en matèria d'incapacitat, el fiscal pot actuar d'una manera o de l'altra, és a dir, pot ser el que promou la incapacitació o pot oposar-se a la incapacitació si la promou una altra part. Està concretament expressat a la memòria amb xifres exactes quines son cadascuna d'aquestes intervencions que ha tengut la Fiscalia tant en l'aspecte de menors com en l'aspecte d'incapacitats.

Per tant, crec que més o menys o més o manco li he contestat en la forma que vostè em demanava. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Ara per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Miguel Jerez, per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Barceló, benvingut a aquesta comissió i a aquesta seu parlamentària. En primer lloc, em toca agrair la seva presència i aprofitar per reconèixer com no pot ser d'altra manera una vegada més la feina que desenvolupa el ministeri públic al llarg de tots aquests anys i en particular a l'any 2012, que avui és objecte d'anàlisi en aquesta comissió i vull agrair també i reconèixer l'exercici de totes les seves funcions i en particular destacar el que representa el Ministeri Fiscal dins un marc i un context democràtic en defensa de la llei, en defensa de les institucions i en la promoció de l'acció de la justícia en persecució de la criminalitat entre altres coses.

Dit això, vull agrair la seva explicació, crec que ha estat una explicació clarament sintètica però ben clarificadora de l'estat en què es troba avui el Ministeri Fiscal a la nostra comunitat autònoma. Agrair també l'esforç que han fet des de la Fiscalia per aportar un informe complet, perfectament detallat amb dades, amb reflexions entorn de la situació i també amb solucions per tal de millorar, com no pot ser d'altra manera, l'acció del ministeri públic.

Nosaltres hem fet un petit recorregut sobre aquesta matèria i en particular el que diu tot l'informe, és cert que és un informe llarg, és un informe amb moltíssim de contingut, però sí que ens agradaria fer una sèrie de reflexions entorn d'una sèrie de precisions que ens han cridat certament l'atenció.

En primer lloc, i així ho han fet també els portaveus que m'han precedit en l'ús de la paraula, m'agradaria fer esment d'allò que sempre parlem quan parlem de la justícia, els mitjans necessaris perquè la justícia i en aquest cas el Ministeri Fiscal pugui desenvolupar en condicions les seves funcions.

És cert que manquen recursos humans, és una obvietat, dir el contrari seria negar l'evidència, sempre volem més, sempre aspiram a tenir la màxima dotació de persones i també de mitjans materials, però en qualsevol cas veig que la Fiscalia optimitza, optimitza els seus recursos i treballa amb el que té i fa el millor possible per intentar cobrir totes aquelles vacants que es van produint al llarg de l'any, intentant donar cobertura a totes les necessitats que es plantegen diàriament.

Amb relació a l'organització, hem detectat que en els dos darrers anys hi ha hagut, almenys això és el que jo he pogut esbrinar, tres especialitats més. Vostè venia aquí fa dos anys i deia que en teníem setze, de l'informe, avui, es desprèn que en tenim dinou. Crec que és una gran passa, crec que és important si efectivament és així i crec que l'especialització en les matèries, en la persecució de la criminalitat és un avanç important.

Amb relació a les seues i a les institucions on fa la seva feina el Ministeri Fiscal, certament hi ha deficiències, se'n detecten algunes de menor ordre com pugui ser la seu central a Palma, no sé si ja han habilitat el *hall* per poder tenir dos despatxos, crec que és una qüestió menor; a Manacor no sé si l'immoble s'ha llogat, crec que s'havia de llogar perquè el Ministeri Fiscal tengués més espai; a Menorca pareix que no hi ha cap tipus de deficiència destacable, però sí que és cert que a Eivissa a l'edifici CETIS hi ha problemes d'espai. Jo no sé si això s'ha resolt o no s'ha resolt, i si no s'ha resolt si és en vies de resolució.

Fa dos anys demanava vostè en aquesta mateixa comissió, o deia, que seria desitjable que hi hagués una secció territorial de la Fiscalia a Inca. Jo no sé si això s'ha produït o no, jo no veig que a l'informe es parli de la secció territorial d'Inca. Per tant, vull pensar que aquesta secció territorial del Ministeri Fiscal allà no existeix encara i volia preguntar-li si, efectivament, encara vostè pensa que és necessari que aquesta secció territorial a Inca del Ministeri Fiscal es constitueixi.

I amb relació als mitjans tecnològics, jo estic d'acord amb vostè, jo estic d'acord amb vostè que no és només tenir més mitjans tecnològics sinó que també és necessari emprar-los en condicions, fer-los servir en condicions i optimitzar al màxim el seu aprofitament. I això no és que ho digui vostè avui, vostè deia exactament això fa dos anys. Jo tenc aquí la seva intervenció i vostè deia el següent, deia, "... evidentment som plenament conscients que donada la condició econòmica actual no es poden augmentar les despeses i hem de fer la nostra feina amb els mitjans personals i materials de què disposam, però també estic convençut que utilitzant millor aquests mitjans es pot millorar el rendiment".

Per tant, dir-li que estam en perfecta sintonia i en perfecta coincidència amb allò que va manifestar en el seu dia, allò que manifesta avui i el que nosaltres efectivament també pensam, sense perjudici que els mitjans informàtics i tecnològics s'acabin implantant i també, com no pot ser d'una altra manera,

s'acabi també formant les persones que han de desenvolupar aquests mitjans tècnics.

Per acabar amb aquesta qüestió i pel que fa referència a l'organització estructural, deia vostè fa dos anys el següent, jo li vull fer una pregunta, m'agradaria saber si vostè manté, efectivament, el que va dir, esper que sí, confii que serà així, deia, "tenc l'orgull de poder dir que en els darrers anys s'han aconseguit importants millores en infraestructures col·locant, en aquest sentit, la nostra fiscalia dins de les millors de l'Estat". Jo crec que efectivament, vista la memòria, podem estar orgullosos de la nostra fiscalia i, per ventura, la meua primera pregunta seria: se situa la nostra fiscalia, el nostre ministeri fiscal, en els millors de l'Estat? Sense perjudici que haguem detectat, efectivament, una sèrie de mancances que hi són i que són del tot innegables.

Amb relació a l'evolució de la criminalitat a les Illes Balears, ens crida moltíssim l'atenció dues qüestions, bàsicament la criminalitat o els delictes relacionats amb les relacions familiars i el patrimoni i l'ordre socioeconòmic. Amb relació a la primera, hem detectat una important evolució, jo crec que molt notable i molt preocupant, en l'impagament de pensions dins l'àmbit familiar, però és un increment exponencial, és a dir, si a l'any 2009 detectàvem 388 casos, a l'any 2012 s'han detectat 733, pràcticament es duplica. I amb relació al patrimoni i l'ordre socioeconòmic, idò, efectivament, *hurto*, *robo con fuerza*, robatoris en habitatges habitats, a més, robatoris amb violència, estafes... tots aquests delictes socioeconòmics incrementen, però és que no ho fan de qualsevol manera, sinó que ho fan d'una forma, com dic, exponencial. Per posar un exemple, l'any 2009 es detectaven 26.000 robatoris, l'any 2012, 47.000. Pens, efectivament i vostè ho ha apuntat, que la situació econòmica té aquestes conseqüències, bàsicament confirmar aquest fet en forma de pregunta.

Amb relació a l'àmbit civil i amb relació al tema estrictament civil de la Fiscalia i amb relació a la qüestió de família, és cert que es detecta una absència lleugera, és cert, del Ministeri Fiscal, o la presència del Ministeri Fiscal, en alguns procediments i es reclama, efectivament, la seva presència. Crec que en qüestions de famílies és molt important perquè hi ha molts de béns jurídics a protegir en aquest sentit i crec que si bé no és una qüestió preocupant sí que és cert que no ho hem de perdre de vista. Quan els jutges reclamen el Ministeri Fiscal perquè reclamen la seva presència és que, evidentment, és important que hi siguin en defensa de la legalitat.

I amb relació a qüestions civils que no es comprenen en aquestes seccions, com pugui ser la de família, doncs, es detecta a l'informe que, bé, que hi ha una desincronització amb Inca, precisament, amb Inca, que els senyalaments, els senyalaments a Inca es produeixen d'una manera que no facilita la feina del Ministeri Fiscal; és a dir que podem dir que l'agafa a contrapeu, que s'ha de desplaçar i això provoca seriosament un problema per atendre tota la demanda de la Fiscalia en aquell indret. Tal vegada justifica el que vostès demanen, una secció territorial, efectivament, a la demarcació judicial d'Inca.

Amb relació a les persones amb discapacitat, una portaveu d'aquesta comissió ja n'ha fet esment, jo també ho faré perquè em preocupa un tema en concret que és la manca d'institucions tutelars per assumir tuteles de persones declarades incapaces i en situació de desemparament. En aquesta comunitat autònoma manquen instal·lacions d'aquest tipus, hi ha centres privats que han d'assumir aquestes situacions i és cert que les administracions públiques convenien amb aquests centres, però en qualsevol cas, crec que hauríem de ser més ambiciosos en aquest sentit, prenem nota, jo prenc nota, perquè és una qüestió que crec que hem de protegir amb el màxim zel possible.

I molt ràpidament, entram en qüestions relacionades en àrees especialitzades, violència de gènere. Ens preocupa la renúncia de les accions de les víctimes del delictes, ens preocupa molt, ens preocupa això i possiblement també ens preocupi, ens hagi de preocupar la sentència de conformitat, no saber què pugui haver-hi, efectivament, rere d'una sentència de conformitat, però en qualsevol cas ens preocupa aquest fet i la dificultat de complir les ordres de protecció, també ens preocupa.

Amb relació a la renúncia d'accions...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Diputat, ha d'acabar.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Vaig acabant, Sr. President. Deia vostè que la conscienciació social és molt important, jo crec que sí, també en aquest tema, conscienciar les persones víctimes d'aquests delictes que efectivament a vegades la solució no és la renúncia sinó que és la continuació del procediment.

Medi ambient i urbanisme, necessita mitjans, el suport al seu programa és important. Hem de fer esment a això.

Amb relació a menors, també és important el suport dels policies tutors a tots els distints municipis que tenen policies tutors per facilitar la feina i protecció als menors i també per reduir la litigiositat que acaba arribant als tribunals. I també important, important, la creació, que vostès també fan esment a l'informe, de la Unitat de Delictes Econòmics, crec que és important una especialització en aquest sentit per mor de l'augment d'aquests casos.

I acab, Sr. President, una cosa, perquè crec que és important i la vull assenyalar, Sr. Barceló, jo som eivissenc, som d'Eivissa, som lletrat també i el gremi, els companys últimament han detectat una mancança important que és la falta de desplaçament de l'Audiència Provincial amb més freqüència a Eivissa. Això produeix importants prejudicis, produeix importants prejudicis als lletrats, en primer lloc, perquè s'han de desplaçar a l'illa de Mallorca per poder desenvolupar els judicis que tenen origen a l'illa d'Eivissa i, en segon lloc, crea un important perjudici també, també, a les parts perquè incrementa els costos els desplaçaments i, per tant, crec que la tutela judicial efectiva aquí també surt malparada. Simplement, la pregunta és senzilla: vostè ha detectat que efectivament l'Audiència Provincial es desplaça molt manco a l'illa d'Eivissa?

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Té la paraula el Sr. Fiscal superior.

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Moltes gràcies, Sr. Diputat. M'ha dit moltes coses, procuraré contestar-li a tot i crec que he pres nota aquesta vegada de tot, perquè la memòria no em torni a fallar.

En primer lloc, quant a la secció territorial d'Inca, efectivament, és una de les necessitats importants de la Fiscalia de Balears, per un parell de motius: primer, perquè Manacor té una secció territorial, és un partit amb el nombre de jutjats que Inca i crec que seria adient, per aquest motiu, que es creàs la secció territorial de la Fiscalia a Inca. Segon, perquè apropa el fiscal al ciutadà i això sempre és important, és a dir, el ciutadà del partit judicial d'Inca si vol parlar amb el fiscal o ha d'anar allà quan el fiscal hi és o parlar amb el fiscal de guàrdia o ha de venir a Palma. Si pot anar a la mateixa ciutat d'Inca, idò, li facilitaria la feina. També hi ha un altre problema, és un problema intern, que és remetre els expedients d'Inca a Palma i a la vegada tornar-los a remetre a Inca, amb els corresponents perills que es perdi algun d'ells.

Això són motius jo crec que importants, ara, també la constitució d'una secció territorial suposa no només la creació de places de fiscals sinó també la creació de personal de secretaria. En els darrers moments, que jo crec que vista la situació en què es troba l'administració pública en general i el Ministeri de Justícia en particular, crec que insistir en aquest tema avui per avui tanmateix crec que serà inviable, i a posta... la necessitat hi és. No obstant, no ho he demanat, no ho he demanat en els darrers temps perquè em vaig cansar de demanar-ho quan sí que hi havia doblers suficient per poder-ho fer.

Efectivament, vostè deia que li vaig dir en una intervenció anterior davant aquesta comissió que creia que la Fiscalia a Balears era una de les millors dotades de mitjans materials, no me malinterpretin, no vull ser presumit aquí i dir-los que és de les millors de l'Estat, no. Jo l'únic que els vull dir és que sí, perquè ateses les situacions en què es troben les altres fiscalies, almanco les que jo conec, els puc dir que la Fiscalia de Balears té una infraestructura quant a mitjans materials, mitjans personals més o manco estam equiparats a la resta de les fiscalies de l'Estat, però quant a mitjans materials crec que s'han aconseguit importants suports, s'ha millorat molt la infraestructura, les edificacions i, naturalment, cosa que pareix totalment lògica i normal que cada fiscal tenguí el seu propi despatx, si feim un repàs per la geografia espanyola ens adonarem que molts fiscals han de compartir despatx no només amb un company sinó amb un parell d'ells. Aquí afortunadament ja ens queden petits els edificis de què disposam, però afortunadament quasi tots els fiscals encara poden i tenen un despatx independent.

Quant als delictes contra el patrimoni, tot això, és a dir, cada moment històric, cada moment, tant històric com geogràfic, es modifiquen i es van modificant els tipus delictius. Els deia abans que ha baixat el nombre de diligències d'investigació penal per delictes contra l'ordenació del territori i de sinistralitat laboral i és per mor, entenem nosaltres, per mor, únicament i exclusivament, que ha baixat considerablement la construcció. Per tant, per què? Perquè hi ha crisi econòmica, perquè hi ha hagut crisi econòmica. Els delictes contra el patrimoni, naturalment han crescut, però també els ho deia, jo crec que maldament que han crescut i hem de reconèixer que ha crescut, el nivell que tenim de seguretat, i jo crec que tenc obligació de dir-ho, crec que és bastant bo, crec que és bastant bo perquè encara avui en dia no hi ha una psicosi, que som conscient que hi havia, si es recorden, per exemple, els anys vuitanta la situació d'inseguretat ciutadana, el que, en definitiva, repercuteix directament són aquests tipus de delicte, delictes de robatoris amb violència són els que més espanten la gent per passejar-se lliurement pel carrer. Aquest delictes afortunadament, el nombre d'aquests delictes, és baix amb relació a la situació que vivim.

Quant a l'actuació del fiscal als processos civils, té tota la raó, té tota la raó, el fiscal hauria d'intervenir en tots i cada un dels processos on té legalment intervenció. Ara bé, també li vull dir una cosa, en aquells casos, per exemple, de demandes civils de protecció al dret a l'honor quan les parts estan degudament representades, parlam, estic d'acord, parlam de drets fonamentals on el fiscal ha de tenir intervenció, però passa una cosa curiosa, passa una cosa curiosa que quan aquest mateix assumpte va per via penal perquè, com vostè sap per la seva condició de lletrat s'ha d'exercitar la corresponent querella que és i es tracta, i així ho preveu el Codi Penal, d'un delicte estrictament privat, quan va per la via penal el fiscal no té intervenció, en canvi... que teòricament i naturalment és més greu la via penal que la via civil. No pareix que tenguí molt de sentit que aquesta obligació d'intervenir el fiscal dins processos com aquest de protecció a l'honor es mantengui dins l'àmbit civil.

De totes formes, estic preocupat, estic preocupat perquè ara, darrerament, s'ha fet un sistema nou de substitucions per mor, i així ho diu el propi reial decret, bàsicament motivat per estalviar doblers al Ministeri de Justícia, i és que s'ha fet un sistema de substitucions i com abans es podia acudir a substitucions externes, advocats fiscals substituïts externs, i el ministeri ho concedia, ara s'ha canviat el sistema i s'ha d'anar, i ja està aprovat, i s'ha d'anar a la substitució interna, és a dir, entre fiscals titulars. Això crea no pocs problemes, perquè si bé el despatx ordinari de paper per part dels fiscals sí que es pot assumir, amb un major esforç naturalment, es pot assumir la feina d'un company quan es tracta de serveis és molt més complicat, perquè en el cas que hi hagi coincidències de serveis el fiscal que substitueix naturalment cobra un plus per substituir, però si hi ha coincidència de serveis s'ha d'encomanar a un altre fiscal que faci les actuacions que no pot fer aquell perquè té dues coses al mateix temps i, per tant, aquest no cobra. Això també crea, i de moment encara no s'ha plantejat perquè això és una cosa nova i ara mateix fa poc temps que ha entrat en funcionament el desembre, per tant, no hem tengut cap cas d'aquest, però això jo estic convençut que crearà importants problemes interns quant al funcionament de la fiscalia.

I, per això jo vaig escriure, vaig fer un escrit al president de l'Audiència i als jutges degans de tots els partits judicials de les Illes Balears demanant-los, d'acord amb el Reglament d'Actuacions de l'Administració de Justícia que preveu expressament que es concentrin i s'assenyalin consecutivament els processos on té intervenció el fiscal, evidentment, perquè sigui el més efectiva possible la possible intervenció del Ministeri Fiscal. A nosaltres ens ha..., lamentablement els he de dir que hi ha hagut vegades que un fiscal a anat a un jutjat d'Inca i ha hagut de desplaçar-se, per exemple, dic a Inca com puc dir a un altre lloc, però ha hagut d'anar a Inca únicament i exclusiva per una falta de furt que s'havia assenyalat per un jutjat en aquell moment.

Per tant això no és funcional, això no ens ho podem permetre. Avui en dia els mitjans materials són els que són; els mitjans personals també són els que són, i la Fiscalia naturalment té unes limitacions i dins la mesura del possible jo m'he compromès, ens hem compromès, no només jo sinó tots els altres fiscals superiors de les diferents comunitats autònomes, a donar el màxim servei possible de la Fiscalia als ciutadans, que és evidentment la nostra funció, i la nostra missió, i el nostre destí, però naturalment hi ha vegades que no es pot intervenir, no tenir mitjans personals, no tenim un fiscal amb nom i llinatge per poder-lo enviar a un assumpte concret perquè no n'hi ha cap que en aquell moment no tenguí un altre servei que s'hagi de prestar, i naturalment hem de prioritzar els serveis que tenim.

Quant als centres d'incapacitats, sí, evidentment hi ha mancances d'això. Se m'ha posat de manifest en repetides ocasions, i he fet els corresponents escrits a les autoritats adients perquè es prenguin les mesures necessàries perquè s'acullin a això les persones que estan incapacitades i que necessiten estar en centres adequats. Crec que això també és un problema pressupostari que també és important.

Les sentències de conformitat. Les sentències de conformitat, miri, ja és una qüestió legal. Això la llei ho preveu, les conformitats s'han de fer dins el marc legal. Hi estarem d'acord o no hi estarem d'acord, però, bé, té la seva importància; té la seva importància perquè s'aconsegueix una sentència en el moment en què hi hagi la conformitat. Ja no hi ha més recursos, ja no hi ha més..., ja no s'ha d'omplir més paper, sinó que en aquell moment hi ha la sentència de conformitat. Hi haurà acord o no hi ha haurà acord, però..., quant a les conformitats, perquè naturalment quan hi ha la conformitat hi ha aquest acord.

I quant, després, a la falta de desplaçament de l'Audiència Provincial; la falta de desplaçament de l'Audiència Provincial efectivament vostè té tota la raó del món, té tota la raó del món, que crec que és important que la justícia, no només la fiscalia sinó la justícia en general, s'apropi al ciutadà. Hi ha hagut problemes, sé que les sales han tengut problemes amb els desplaçaments a Eivissa, no només a Eivissa sinó també a Menorca, i hi ha hagut restriccions pressupostàries, etc., etc. No obstant això em compromet en aquest moment a presentar un escrit davant el president de l'Audiència i el president del Tribunal Superior per transmetre'ls aqueixa preocupació que m'ha dit, que efectivament jo crec que la justícia ha d'estar a prop dels ciutadans. Per tant és una petició molt fundada.

Moltes gràcies, Sr. Diputat.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Jerez, un temps màxim de 5 minuts.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Sí, moltes gràcies, Sr. President, i moltes gràcies, Sr. Barceló, per totes i cada una de les explicacions que dona a aquest diputat, i vull agrair-li, començant per això darrer, aquest gest, aquest gest darrer que vostè ha manifestat en aquest moment de transmetre un escrit indicant que existeix una preocupació en relació amb la manca de desplaçament de l'Audiència a les illes menors, a l'illa d'Eivissa, no sé si a l'illa de Menorca. Crec que és un fet important, que té relació amb (...), però té també relació directa amb la insularitat i els perjudicis que ella mateixa provoca, i també, òbviament, amb les diferències que poden existir en el gremi de missers en relació amb l'atenció d'un cas allà on es pot atendre de forma immediata, en relació amb altres casos en què es necessita un desplaçament, es necessita ocupar tot un matí, es necessita agafar un avió, es necessita anar i es necessita tornar. És a dir, que no és qualsevol cosa, això incrementa molt la despesa del client, al cap i a la fi, i també òbviament limita molt la feina que pot fer aquest lletrat al llarg del matí, que possiblement un lletrat a la ciutat de Palma pot atendre un cas a l'Audiència Provincial i en una hora, hora i mitja, pot estar llest. Al lletrat d'Eivissa li costa tot el matí, i això no li permet tenir atenció a altres qüestions professionals que podria atendre en condicions d'igualtat, si hi hagués igualtat en aquest sentit. És cert que la condició insulars és un fet afegit i que agreuja tot això, i que certament hem d'assumir, però també hem d'intentar amortir en el possible.

Els costos també són moltíssims en relació amb la despesa que el client al cap i a la fi ha d'acabar pagant. Tant és així que possiblement hi hagi lletrats a l'illa d'Eivissa que no estiguin interessats en determinats procediments, i que potser deriva el client a un lletrat de l'illa de Mallorca perquè possiblement els costos siguin menors a l'hora d'atendre la seva problemàtica, la seva causa. Per tant vull agrair-li, agrair-li de forma sincera aquest gest, i esperam i confiam que tenguim un resultat positiu.

I acab amb una qüestió que m'he deixat. Possiblement tenguim una transcendència menor, però com que vostè hi va fer esment l'any 2011 i avui ho ha tornat a repetir, crec que és interessant posar-la una altra vegada de manifest. Diuen vostès que els falta una persona de comunicació o una persona de premsa que els controli la informació. Vostès ja ho deien fa dos anys. Hem de lamentar que avui això no s'hagi solucionat, perquè crec que és important que la informació de la Fiscalia es controli. És cert, i tots ho sabem, i en parlàvem fa dos anys, que hi ha filtracions en seus judicials, hi ha filtracions possiblement a la Fiscalia també, vull dir que les persones són així, i crec que la informació s'ha de controlar, i per tant crec que és necessari. Vostès ho demanen i no hi ha cap dubte que això sí que efectivament és més necessari que mai, tenir aquesta personal. Confiam que a la propera memòria que tinguem ja no haguem de parlar que a la Fiscalia fa falta una persona més, i confiam que a la seva pròxima compareixença ja pugui dir vostè que compta amb aquesta persona.

Reiteram el nostre agraïment a la seva presència, i també, com no pot ser d'altra manera, a la persona que avui l'acompanya en aquesta seu parlamentària.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Sr. Fiscal superior, ja per tancar el debat...

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Simplement, donar les gràcies al Sr. Diputat per la darrera intervenció que ha fet.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Si vol...

EL SR. FISCAL SUPERIOR DE LA FISCALIA DE LES ILLES BALEARS (Bartomeu Barceló i Oliver):

Moltes gràcies, Sr. Diputat, per les manifestacions que ha fet.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies.

Esgotat l'ordre del dia d'avui, agraïm la presència del Sr. Fiscal Superior de la Fiscalia de les Illes Balears i s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma